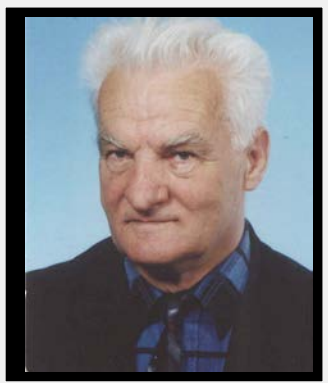

IN MEMORIAM EUGENIU GREBENICOV

20.01.1932 – 29.12.2013

„M-am născut român și o să mor român, căci naționalitatea este precum chipul sau încălțările.(...) Chiar dacă o bună parte din viața mea am vorbit și am scris rusește, nu mi-am uitat totuși limba mamei. Și nu o voi uita și nu mă voi dezice de ea niciodată... Nu există națiune moldovenească și limbă moldovenească după cum nu există națiune și limbă oltenească, bănățeană, maramureșeană, bucovineană, transnistreană. Există români și limba română și punctum, vorba clasicului. Cu această convingere am să intru și în mormânt”

(Eugeniu Grebenicov)

Nu e vorba de astrul Grebenicov, care încă sute de mii de ani va scripi pe bolta cerească, ci de omul cu nume de astru (vorba distinsului patriot Vasile Puiu) Eugeniu Grebenicov. Ia fost predestinat să facă lucruri mari. Să ne amintim că numele Eugeniu reproduce nume personale grecești, care la origine sunt compuse din **eu** „bine” și **gen** „a zămisli, a naște”, semnificația inițială a numelor fiind „de neam bun, nobil”. Prin tot ceea ce a făcut în viața sa tumultoasă a demonstrat că și-a meritat din plin numele primit prin botez în România Mare. Bunul nostru pământean, care a devenit deja o legendă ce înnobilează știința matematică și cosmică, într-adevăr pare să fie din neam bun (precum a fost și Eugeniu Coșeriu și este Eugeniu Doga!), chiar foarte bun. *S-a născut român și a murit român cu sufletul dar și cu actele în regulă, având cetățenia română solicitată la Moscova.*

Savantul Grebenicov a deschis noi căi în galaxia matematică. Din adâncuri de ani, dânsul a intuit că înainte se merge învățând, deprinzându-i și pe alții să asimileze cunoștințe profunde și vaste în domeniu, matematica devenind cerul vieții sale. „*Să nu îți fie teamă să faci un pas mare, dacă trebuie. O prăpastie nu poate fi trecută cu pași mici*” spunea cunoscutul David Lloyd George. Și tânărul român din sudul Basarabiei, de la gurile Dunării, Eugeniu Grebenicov, fiu de preot a înțeles că o prăpastie (cum este cea cosmică), nu poate fi trecută cu pași mici. Drumul spre calea sa cosmică l-a făcut pași mari, foarte mari, comensurabili cu infinitatea Universului. A creat „*Scoala Grebenicov*”, cunoscută în toată lumea. „*Evocarea personalității enciclopedice a lui Eugeniu Grebenicov presupune o amplă incursiune în istoria unei vieți închinată științei și catedrei și constituie o operă dificilă cu mari responsabilități și rezonanțe, noi venind doar cu un modest florilegiu de amintiri, crochiuri, eseuri, interviuri și secvențe foto*” notează scriitorul și filozoful Dumitru Păsat în cuvântul său de deschidere la volumul „*Omul și asteroidul Grebenicov*”, despre celebrul savant și profesor, care a înscris pe orbita interesului universal geniul și realitățile plaiului natal,

ajungând a fi un magician al formulelor matematice, un Copernic al Basarabiei, care a înțeles că slujirea de neam este adevărata virtute a celui consacrat idealului uman, prin care poporul român viețuiește creator și viguros, deopotrivă cu marile culturi ale lumii. „Am fost refuzat pentru că am declarat că vorbesc limba română și pledez pentru Unirea cu România” spunea cu tristețe marele savant. A fost refuzat la Chișinău și primit cu brațele deschise la Moscova (Moscova știe cum să strângă mărghăritarele).

În alocuțiunea sa de la ceremonia de acordare a titlului onorific de Doctor Honoris Causa al Universității de Stat „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca din a. 2003 academicianul **Eugeniu Grebenicov** și-a prezentat ferm apartenența lui la spațiul românesc: „M-am născut român și am să mor român, căci naționalitatea este precum chipul său încălțările. Națiunea „moldovenească” a fost inventată de Stalin ca și „limba moldovenească”. Pe românii din Ucraina îi mai accepta ca români, însă pe cei din Moldova nu, ca nu cumva să le treacă prin gând ideea de a se reuni cu frații de peste Prut. E una din invențiile cele mai diabolice ale comuniștilor de atunci, pe care o promovează insistent și cei de acum. De aceea, nici nu vor să mă mute în Republică, probabil, fiindcă eu subliniez că sunt român și vorbesc românește. Chiar dacă o bună parte din viața mea am vorbit și am scris rusește, nu mi-am uitat totuși limba mamei. Și nu o voi uita și nu mă voi dezice de ea niciodată. Sunt mândru și solidar cu Academia de Științe a Moldovei, care a știut să apere demnitatea adevărului pe care trebuie să-l slujească. Nu există națiune moldovenească și limbă moldovenească după cum nu există națiune și limbă oltenească, bănățeană, maramureșeană, bucovineană, transnistreană. Există români și limba română și punctum, vorba clasicului. Cu această convingere am să intru și în mormânt”. Ulterior, în alocuțiunile sale de la Congresul al VIII^{-lea} al Spiritualității Românești din 9 octombrie 2004, de la Simpozioanele CUCUTENI 5000 REDIVIVUS, organizate la Universitatea Tehnică a Moldovei (2008, 2010, 2012), la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași și la Universitatea „V. Alecsandri” de la Bacău (2009, 2011), de la marea sărbătoare a tuturor românilor de 1 decembrie (participant permanent din a. 1994 cu excepția anului trecut) academicianul român (prin naștere și suflare) **Eugeniu Grebenicov** a repetat în permanență această axiomă (nu matematică ci spirituală).

Drept omagiu pentru contribuția savantului matematician **Eugeniu Grebenicov** în știință, în anul 1991 Comitetul Internațional de Astronomie i-a dat unei planete mici din sistemul solar cu nr. 4262 numele “**Grebenicov**”. Dacă ne-am uita mai atent pe bolta cerească, am putea zări acolo și Basarabia. De altfel, doar 12 români celebri, printre care Mihai Eminescu, George Enescu, Constantin Brâncuși, Spiru Haret au numele eternizate pe firmamentul bolții cerești, dar Eugeniu Grebenicov „...era unicul român în viață, numele căruia îl purta un astru” (vorba maestrului Nicolae Dabija).

Profesorul Eugeniu Grebenicov a încetat subit din viață la 29 decembrie 2013 la Moscova în urma unui atac de cord.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!
Valeriu Dulgheru